

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
КРЕМЕНЕЦЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ІМЕНІ АРСЕНА РІЧИНСЬКОГО

НАСКРІЗНА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
(ВИРОБНИЧОЇ, ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ I5 Медсестринство
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА Акушерська справа
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ фаховий молодший бакалавр

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою Кременецького медичного
фахового коледжу імені Арсена Річинського

Голова педагогічної ради Пішар Петро МАЗУР
(протокол від « 30 » 06 2025 р. № 8)

Наскрізна навчальна програма практики
вводиться в дію з 9.09 2025 р.

Директор Пішар Петро МАЗУР
(наказ від « 30 » 06 20 25 р. № 59)

Кременець 2025 р.

НАСКРІЗНА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Наскрізну навчальну програму практики розроблено для здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності І5 Медсестринство, освітньо-професійної програми Акушерська справа, які навчаються в Кременецькому медичному фаховому коледжі імені Арсена Річинського.

Розроблено згідно з Додатком 2 до листа МОН України «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення» від 09.07.2018 № 1/9-434 із врахуванням вимог стандарту фахової передвищої освіти спеціальності 223 Медсестринство (Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.11.2021 р. № 1202)., Положенням про організацію практичного навчання в Кременецькому медичному фаховому коледжі імені Арсена Річинського, освітньо-професійною програмою Акушерська справа та навчальним планом.

Розробники програми:

Керівник робочої групи

Лариса СТАДНЮК, завідувача практичним навчанням, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач ОК: неврологія, психіатрія та наркологія.

Члени робочої групи:

Оксана БАТЮХ, заступник директора з навчальної роботи, доктор філософії, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач ОК: основи медсестринства.

Євгенія ГОРОШКО, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач ОК: внутрішня медицина.

Віктор ДРЕГАЛЮК, голова циклової комісії викладачів професійної та практичної підготовки дисциплін хірургічного профілю, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач ОК: акушерство, гінекологія та репродуктивне здоров'я і планування сім'ї.

Ольга ПАНАСЮК, спеціаліст вищої категорії, викладач ОК: догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка.

Олег ІВАНЮК, спеціаліст, викладач ОК: хірургія з основами онкології.

Андрій БОРАК, спеціаліст, викладач ОК: педіатрія.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Бобровський Андрій Євгенійович – головний лікар КНП ШМР «Шумська міська лікарня».

Кучер Богдан Євстахович – головний лікар КНП «Почаївська районна комунальна лікарня» Почаївської міської ради.

Наскрізню навчальну програму практики погоджено на засіданні циклових комісій:

- викладачів професійної та практичної підготовки дисциплін терапевтичного й педіатричного профілю

Протокол № 11 від « 26 » серпня 2025 р.

Голова циклової комісії _____
(підпис) Тетяна ЛУКАЩУК
(ім'я, прізвище)

- викладачів професійної та практичної підготовки дисциплін хірургічного профілю

Протокол № 11 від « 26 » серпня 2025 р.

Голова циклової комісії _____
(підпис) Віктор ДРЕГАЛЮК
(ім'я, прізвище)

Наскрізню навчальну програму практики пролонговано на засіданні циклових комісій:

- викладачів професійної та практичної підготовки дисциплін терапевтичного й педіатричного профілю

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20____ р.

Голова циклової комісії _____
(підпис) Тетяна ЛУКАЩУК
(ім'я, прізвище)

- викладачів професійної та практичної підготовки дисциплін хірургічного профілю

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20____ р.

Голова циклової комісії _____
(підпис) Віктор ДРЕГАЛЮК
(ім'я, прізвище)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Наскрізна програма — основний навчально-методичний документ практичної підготовки фахівців спеціальності І5 Медсестринство, освітньо-професійної програми Акушерська справа, який містить вимоги щодо організації, керівництва, підведення підсумків всіх видів практики.

Практика здобувачів освіти медичного коледжу є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки спеціалістів у закладі освіти та передбачає послідовність проведення в три етапи після отримання достатнього обсягу з теоретичних знань та практичних навичок та вмінь.

При проведенні практики керується навчальним планом, програмами, діючими наказами Міністерства освіти, Міністерства охорони здоров'я України, Положенням про проведення практики.

Практична підготовка здобувачів освіти закладів фахової передвищої освіти є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття ними певного освітньо-професійного рівня.

Основна мета практичного навчання — набуття здобувачами освіти міцних професійних знань, умінь та навичок для вирішення тих чи інших виробничих питань; прийняття самостійних рішень під час виконання будь-якої роботи в умовах сучасного виробництва на базі вже отриманих у навчальному закладі знань, умінь та навичок згідно з кваліфікаційними характеристиками. Виходячи з основної мети практичного навчання, вимоги та підхід до організації практичного навчання якісно оновлені та приведені у відповідність із сучасними тенденціями роботи підприємств в умовах ринкової економіки. Тому практичне навчання, з одного боку, має бути послідовним та безперервним, а з іншого — має набути гнучкого характеру, щоб можна було вносити корективи в зміст практичного навчання в разі впровадження на виробництві новітніх технологій, матеріалів, обладнання тощо, включаючи науково-дослідницьку роботу.

Основним документом в організації практичної підготовки в навчальному закладі є наскрізна програма практики. Наскрізна програма практичної підготовки — це розгорнутий план професійної підготовки спеціалістів з усіх видів практик: виробнича практика з догляду за вагітними, роділлями, породіллями та медичній маніпуляцій техніці; акушерська; переддипломна практика із зазначенням тривалості часу та термінів її проведення.

Програма **виробничої практики** передбачає закріплення, поглиблення і розширення теоретичних знань та практичних умінь, отриманих на практичних заняттях.

Під час **акушерської практики** здобувачі освіти повинні закріпити, поглибити і розширити теоретичні знання з акушерства і гінекології та практичні вміння, отримані на практичних заняттях, необхідних для закріплення професійних компетенцій відповідно до кваліфікаційної характеристики.

Метою **переддипломної практики** є поглиблення та систематизація знань, отриманих здобувачами освіти в процесі вивчення таких дисциплін, як акушерство та гінекологія.

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Проведення виробничої та переддипломної практики

Відповідно до навчального плану виробнича та переддипломна практики спеціальності І5 Медсестринство ОПП Акушерська справа здійснюються в таких обсягах:

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 24	Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення	Нормативна дисципліна
Загальна кількість годин – 720	Спеціальність Медсестринство ОПП Акушерська справа	Рік підготовки – 1, 2, 3 Семестр(и) – II, IV, VI Загальна кількість годин – 720, Робота на базах практики – 480 год, Самостійна робота – 240
	Фаховий молодший бакалавр	Вид контролю: Поточний та підсумковий Форма підсумкового контролю: Диференційований залік

ВИДИ ПРАКТИКИ

№ з/п	Практика	Кількість тижнів	Кількість днів	Кредити	Кількість годин			Вид контролю
					Загальна	Робота у відділеннях	Самостійна робота	
1	Виробнича практика з догляду за вагітними, роділлями, породіллями та медичній маніпуляційній техніці	2	10	3	90	60	30	Дифзалік
2	Акушерська практика	4	20	6	180	120	60	Дифзалік
3	Переддипломна практика	10	50	15	450	300	150	Дифзалік
Усього		16	80	24	720	480	240	

Під час проходження практики 1/3 від загального обсягу часу виділяється на самостійну роботу, яка включає удосконалення недостатньо засвоєних практичних навичок, роботу в бібліотеці та санітарно-освітню роботу. Практика здобувачів освіти проводиться на базах закладів охорони здоров'я, затверджених наказами департаменту охорони здоров'я обласної держадміністрацій, відповідно до вимог програми.

2. Загальна мета і зміст практичного навчання

Метою практики є:

- оволодіння здобувачами освіти сучасними методами та формами організації праці в галузі акушерства та гінекології;
- формування потреби систематично поновлювати знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності;
- набуття професійних компетенцій з питань акушерства та гінекології;
- удосконалення професійних навичок та вмінь зі спеціальності;
- підготовка до майбутнього самостійної роботи.

Завданням практичної підготовки здобувачів освіти є формування в умовах виробництва професійних навичок на основі здобутих теоретичних знань, необхідних для

майбутньої професійної діяльності фахівців.

Виробнича практика з догляду за хворими і маніпуляційній техніці проводиться з метою:

- поглиблення знань з догляду за хворими відповідно до принципів медичної етики і деонтології;
- відпрацювання та вдосконалення техніки виконання медичних маніпуляцій.

Результати практики:

В результаті роботи пі час виробничої та переддипломної практики здобувачі освіти **дізнаються про:** сучасні методи та форми організації праці по спеціальності медсестринство.

Навчаться: в умовах закладу охорони здоров'я виконувати професійні навички необхідні для майбутньої професійної діяльності фахівця.

Будуть проінформовані про: необхідність потреби систематично поновлювати знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Формування компетентностей

Зміст виробничої практики направлений на формування наступних компетентностей, визначених Стандартом фахової передвищої освіти зі спеціальності Медсестринство:

Загальні компетентності

ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3 Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 8 Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні компетентності

СК 1 Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.

СК 2 Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта.

СК 3 Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.

СК 4 Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу.

СК 5 Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.

СК 6 Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.

СК 7 Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.

СК 8 Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності.

СК 9 Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.

СК 10 Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.

СК 11 Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

СК 12 Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).

СК 13 Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.

СК 14 Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.

СК 15 Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунопрофілактику, включаючи її популяризацію.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних програмних результатів навчання:

РН 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

РН 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.

РН 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.

РН 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.

РН 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.

РН 7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності.

РН 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта.

РН 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.

РН 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.

РН 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності.

РН 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги.

РН 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.

РН 14. Здійснювати заходи щодо збереження репродуктивного здоров'я населення з метою покращення демографічної ситуації.

РН 15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів.

РН 16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань.

РН 17. Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності.

РН 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.

РН 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

Виробнича практика з догляду за вагітними, роділлями, породіллями та медичній маніпуляційній техніці проводиться на завершальному етапі вивчення предмету “Загальний догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка”. За час проходження практики здобувачі освіти ознайомлюються з роботою приймального відділення, центральної стерилізаційної, відділень стаціонару, вивчають посадові обов'язки медичної сестри на кожному робочому місці, накази та інструкції МОЗ України, які регламентують роботу лікувальної установи з санітарно-протиепідемічного режиму.

Акушерська практика проводиться з метою:

- повного оволодіння технікою виконання маніпуляцій, передбачених програмою;
- закріплення, систематизації та поглиблення теоретичних знань зі спеціальних предметів;
- здійснення диференційованого догляду за хворими, вагітними, породіллями та новонародженими;
- засвоєння принципів організації лікувально-охоронного режиму і методів санітарно-освітньої роботи.

Самостійно і під контролем медичних сестер та акушерок студенти виконують обов'язкові практичні навички, оцінюють стан тяжкості вагітних, породіль і новонароджених, здійснюють догляд за тяжкохворими, беруть участь у наданні невідкладної допомоги, проведенні профілактичних оглядів, закріплюють навички роботи з медичною документацією. Разом з лікарями і досвідченими медсестрами та акушерками проводять патронажну роботу, беруть участь в огляді й обстеженні дітей різних вікових груп, ознайомлюються з роботою медсестер та акушерок в організації і проведенні профілактичних щеплень.

Переддипломна практика є завершальним етапом підготовки. Вона проводиться після закінчення теоретичного і практичного курсу та успішного складання заліків, які передбачені навчальними планами.

3. Загальні вимоги до організації проведення та керівництва практикою

Особливого значення набуває комплексний підхід до організації практики здобувачів освіти спеціальності, який було використано при розробці наскрізної програми з практики.

Практика здобувачів освіти проводиться на оснащених відповідним чином базах практики, які затверджуються наказом по департаменту охорони здоров'я обласної держадміністрації, з якими навчальний заклад завчасно укладає договори про проведення практики. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами.

Важливим етапом підготовки до практики є розподіл здобувачів освіти за місцями її проходження. Не пізніше як за місяць до початку практики завідуючий виробничою практикою та циклові комісії здійснюють розподіл здобувачів освіти на закріплені бази. При цьому враховуються замовлення на підготовку фахівців і їх майбутнього місця роботи після закінчення навчання.

Керівниками практики є викладачі навчального закладу та спеціалісти від баз практики.

Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює завідуючий виробничою практикою.

Керівник практики від навчального закладу:

- перед початком практики контролює готовність баз практики до її проведення;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед від'їздом здобувачів освіти на практику: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки; надання здобувачам освіти – практикантам необхідних документів (направлення, програми, щоденник, календарний план, індивідуальне завдання, методичні рекомендації);
- роз'яснює здобувачам освіти про систему звітності з практики, прийняту цикловою комісією: письмового звіту, індивідуального завдання та правил їх оформлення, підготовка доповіді, повідомлення, виступу тощо;
- у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою;
- контролює забезпечення нормальних умов праці та побуту здобувачів освіти і проведення з ними обов'язкового інструктажу з охорони праці й техніки безпеки;
- контролює виконання здобувачами освіти – практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, графіка відвідування здобувачами освіти бази практики;
- у складі комісії приймає заліки з практики;
- подає завідуючому виробничою практикою письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практики здобувачів освіти.

Керівник від бази практики повинен:

- здійснювати зв'язок з керівниками практики від лікувальних установ;
- складати графіки проходження практики здобувачів освіти згідно з програмою;
- брати участь у розподілі здобувачів освіти на робочі місця;
- здійснювати контроль за веденням щоденників, ходом виконання програм;
- надавати методичну допомогу в техніці виконання маніпуляцій, елементах догляду за хворими, вагітними, породіллями, новонародженими, питаннях надання невідкладної допомоги;
- розробляти тематику індивідуальних завдань, перевіряти їх виконання;
- проводити зі здобувачами освіти конференції, семінари за розподілами програми;
- оцінювати результати виконання практикантами програми практики;
- своєчасно вести облік контролю за ходом практики на лікувальних базах;
- брати активну участь у підготовці й проведенні диференційованого заліку з практики;
- своєчасно інформувати навчальну частину коледжу про хід практики на базах;
- проводити профорієнтаційну роботу з молоддю, що працює в лікувальних установах;
- збирати відгуки про випускників коледжу, які працюють в лікувальних установах.

Здобувачі освіти під час проходження практики зобов'язані:

- отримати направлення та завдання;
- до початку практики одержати від керівника практики від навчального закладу консультації щодо оформлення необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати завдання, передбачені програмою практики і порадами її керівників;

- вивчити і суворо дотримувати правил з охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- дотримуватися графіка роботи — при п'ятиденному тижні тривалість робочого дня становить 6 год, з цього часу 1 год відводиться на оформлення щоденника;
- не допускати скорочення термінів практики за рахунок подовження робочого дня;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- регулярно вести необхідні записи в робочому журналі практики;
- своєчасно здати звіт та скласти залік з практики.

Керівники практики ЗОЗ разом із керівниками практики від навчального закладу несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики здобувачів освіти.

За наявності вакантних місць здобувачі освіти можуть бути зараховані на штатні посади, якщо робота на них відповідає вимогам програми практики.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

З метою набуття здобувачами освіти під час практики умінь та навичок самостійно розв'язувати виробничі, наукові і організаційні завдання та активізувати їхню діяльність, розширити світогляд, підвищити ініціативу здобувачу освіти пропонується виконати такі індивідуальні завдання:

- виготовити тематичні санбюлетені (стенди, таблиці, муляжі, кросворди тощо) за рекомендаціями методичних керівників практики;
- проводити профорієнтаційну роботу серед працюючої молоді в лікувально-профілактичних установах та школах за місцем проходження практики;
- вивчати структуру захворювань у місцях проходження практики (збирати статистичні дані з окремих патологічних одиниць), враховуючи дані сучасної екологічної ситуації.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ:

- виконати програму практики;
- вивчити функціональні обов'язки, які закріплені за здобувачем освіти на його робочих місцях;
- опрацювати інструкції з техніки безпеки;
- вивчити зразки заповнення медичної документації (медсестринські історії здоров'я пацієнта, листки призначення, температурні листки тощо);
- вести щоденники згідно з вимогами;
- виконувати всі обов'язки здобувача освіти під час практики.

Самостійна робота здобувачів освіти

З метою набуття здобувачами освіти під час практики умінь та навичок для самостійного розв'язання виробничих, наукових і організаційних завдань та активізації їх діяльності, розширення світогляду, підвищення ініціативи, здобувачам освіти пропонується виконати такі індивідуальні завдання, а саме:

- виготовлення тематичних санбюлетенів, стендів, таблиць, муляжів, кросвордів тощо (за рекомендаціями методичних керівників практики);
- проведення профорієнтаційної роботи серед працюючої молоді в лікувально-профілактичних закладах та школах за місцем проходження практики;
- вивчення структури захворювань у місцях проходження практики (збирання статистичних даних з окремих патологічних одиниць), враховуючи дані сучасної екологічної ситуації;
- збирання відгуків про випускників закладу освіти, які працюють на базах практики.

Заняття та екскурсії під час практики

Під час проходження практики рекомендується проводити зі здобувачами освіти-практикантами семінари, консультації як методичним, так і безпосереднім керівниками практик. Тематика їх має бути різноманітною, відповідати змісту програм. Пропонується також вивчення чинних наказів та інструкцій Міністерства охорони здоров'я України.

Можна виділити один день на 2 тижні для консультацій у коледжі. Тематика семінарів та конференцій складається за навчальним закладом індивідуально, а час проведення визначається графіком (вказується день та час їх проведення).

Рекомендується також проведення екскурсій у діагностичні центри, спеціалізовані відділення (час екскурсії вказується в графіках практики).

Кількість годин на заняття та екскурсії не повинна перевищувати 6 год на тиждень.

Навчальні посібники

Під час проходження практики здобувачі освіти повинні вивчити всі інструктивні листи, чинні накази Міністерства охорони здоров'я України та місцевих органів охорони здоров'я, ознайомитися з періодичними виданнями газет, журналів з медицини, іншою літературою інтернет - видання.

Форми і методи контролю

Упровадження під час практики чіткої системи поточного та підсумкового контролю виконання програми практики.

Методичний та безпосередні керівники повинні стежити за дисципліною практикантів, виконанням графіка проходження практики, щоденно здійснювати контроль за веденням щоденників (їх змістом, якістю оформлення, відповідністю програмі).

Вимоги до звіту

Звітним документом є щоденник практики, який містить текстовий і цифровий звіти про виконання програми практики.

4. Підведення підсумків практики

Після закінчення терміну практики здобувачі освіти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання, складаючи диференційований залік за програмою практики відповідно до наказу МОЗ України № 510 від 02.05.2023 року «Про затвердження Типового положення про організацію освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти та Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти».

Проходження здобувачами освіти виробничої та переддипломної практики завершується звітом про виконання програми та індивідуального завдання.

Загальна форма звітності здобувача освіти за практику — це подання письмового звіту, підписаного керівником від бази практики, засвідченого печаткою.

Письмовий звіт разом з іншими документами (щоденник, характеристика, звіт) подається керівникові практики від навчального закладу.

Звіт є одним із основних документів при складанні заліку з практики і повинен містити відомості про виконання здобувачем освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання.

Звіт про практику захищається здобувачем освіти у керівника практики від навчального закладу.

Залік приймається у здобувачів освіти на базі навчального закладу в останні дні проходження практики, або протягом перших 10 днів після закінчення практики.

Критерієм ефективності проходження практики є практичне засвоєння знань, умінь та навичок, передбачених програмою з виробничої та переддипломної практики.

Оцінка за практику вноситься до заліково-екзаменаційної відомості та індивідуального навчального плану здобувача освіти за підписом керівника практики.

Протягом трьох днів після закінчення практики керівник практики від навчального закладу подає відомість завідувачу відділення, звіт про проведення практики — завідувачу практикою.

Оцінка здобувача освіти за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатами підсумкового контролю.

Здобувач освіти, який не виконав програму практики або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, не включається в рейтинг при підведенні підсумків наступного семестрового контролю.

Якщо програма виробничої практики не виконана здобувачем освіти з поважної причини, навчальним закладом надається можливість здобувачу освіти проходження практики під час літніх канікул. Якщо програма переддипломної практики не виконана здобувачем освіти з поважної причини, навчальним закладом надається можливість здобувачу освіти проходження практики через рік. Можливість повторного проходження практики через рік, але за власний рахунок, надається і здобувачу освіти який на підсумковому заліку отримав негативну оцінку. Здобувачу освіти, який не виконав програми практики без поважних причин, може бути надано право на проходження практики повторно при виконанні умов, визначених навчальним закладом.

Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях циклових комісій та педагогічної ради не рідше одного разу протягом навчального року.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Рівень навчальних досягнень	Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
Відмінно		Здобувач освіти повністю засвоїв навчальний матеріал, виконав всі завдання програми практики, пошукової роботи, правильно оформив документацію і щоденник по практиці. Звіт за структурою, обсягом та змістом відповідає вимогам практики. Щоденник написаний фахово, акуратно. Здобувач виконав всі види завдань (санітарно-просвітню, індивідуальну роботу) відповідно до вимог. Захист звіту впевнений та аргументований. Демонструє високий рівень практичних навичок.
Добре		Здобувач освіти в основному засвоїв навчальний матеріал. Не в повному обсязі висвітлив питання при виконанні практичних навичок, розв'язуванні задачі. При оформленні документації і щоденника по практиці допущені неточності, дослідницька і пошукова робота містить недоліки. Щоденник практики написаний акуратно, містить несуттєві фахові неточності. Здобувач виконав всі види завдань (санітарно-просвітню, індивідуальну роботу), але якість виконання є недостатньою та потребує доопрацювання. Захист звіту аргументований. Демонструє достатній рівень практичних навичок.
Задовільно		Здобувач освіти незначну частину навчального матеріалу не засвоїв на рівні програмних вимог, не виконав пошуково-дослідну роботу; при оформленні документації і щоденника по практиці допущені неточності. Звіт короткий, неструктурований, що не містить висновків та пропозицій, щодо організації та проведення практики. Щоденник практики написаний неохайно, містить суттєві фахові неточності чи помилки, не всі записи можна прочитати. Здобувач виконав всі види завдань (санітарно-просвітню, індивідуальну роботу), але неякісно, вони потребують виправлення помилок та доопрацювання. Захист звіту невпевнений, знання не охоплюють всього змісту матеріалу, відповідь вимагає уточнюючих запитань. Демонструє середній рівень практичних навичок.
Незадовільно		Здобувач освіти допустив ряд фактичних помилок при поясненні і виконанні практичних навичок, не виконав пошуково-дослідну роботу, при оформленні документації і щоденника по практиці допущені неточності. Звіт дуже стислий, має значні неточності не відображає роботу практиканта і свідчить про невиконання програми практики. Посередня старанність при написанні щоденника, оформлення задовільне. Захист звіту із суттєвими фаховими помилками, які здобувач освіти не може виправити.

5. Матеріальне забезпечення практики

Матеріальне забезпечення практики здійснюється відповідно до чинних постанов, наказів, розпоряджень Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти та науки, молоді і спорту України, Міністерства охорони здоров'я України.

II. ПРОГРАМИ ВИДІВ ПРАКТИКИ
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА З ДОГЛЯДУ ЗА ВАГІТНИМИ, РОДІЛЛЯМИ,
ПОРОДІЛЛЯМИ ТА МЕДИЧНОЮ МАНІПУЛЯЦІЙНОЮ ТЕХНІКОЮ
зі спеціальності І5 Медсестринство ОПП Акушерська справа

№ з/п	Найменування відділення	Кількість тижнів	К-сть днів	Кредити	Кількість годин		
					Загальна	Робота у відділеннях	Самостійна робота
1	Приймальне відділення		1	0,3	9	6	3
2	Жіноча консультація		1	0,3	9	6	3
3	Відділення стаціонару		8	2,4	72	48	24
	Усього	2	10	3	90	60	30

1. Робота в приймальному відділенні

Здобувачі освіти повинні знати:

- особисту гігієну акушерки;
- медичну деонтологію;
- основні законодавчі акти України по охороні здоров'я;
- види та режим стерилізації, дезінфекції;
- основи фармакотерапії і правила зберігання та обліку ліків;
- форми та методи санітарно-освітньої роботи.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- оформлювати медичну документацію;
- вимірювати температуру тіла, артеріальний тиск, визначення пульсу, його характеристику, реєстрацію;
- зважувати вагітних;
- проводити антропометрію, транспортування хворих у відділення;
- приготувати дезінфекційні розчини різної концентрації;
- виконувати ін'єкції (в/м, п/ш, в/ш).

2. Жіноча консультація

Здобувачі освіти повинні знати:

- особисту гігієну акушерки;
- медичну деонтологію;
- основні законодавчі акти України по охороні здоров'я;
- види та режим стерилізації, дезінфекції;
- основи фармакотерапії і правила зберігання та обліку ліків;
- форми та методи санітарно-освітньої роботи.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- оформлювати медичну документацію;
- вимірювати температуру тіла, артеріальний тиск, визначення пульсу, його характеристику, реєстрацію;
- зважувати вагітних;
- проводити антропометрію, транспортування хворих у відділення;
- приготувати дезінфекційні розчини різної концентрації;
- виконувати ін'єкції (в/м, п/ш, в/ш).

3. Відділення стаціонару (8 днів)

Здобувачі освіти повинні знати:

- посадові обов'язки медичної сестри на робочому місці;
- галузевий стандарт;
- накази та інструкції, які регламентують роботу лікувальної установи;
- види і режими стерилізації;
- методи надання допомоги під час ін'єкційних ускладнень;
- особливості спостереження і догляду за хворими при різних видах патології.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- під контролем медичної сестри (акушерки) виконувати обов'язкові практичні навички.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Проведення повного, часткового і спеціального санітарного оброблення пацієнтки.
2. Дезінфекція предметів догляду та особистої гігієни вагітної, породіллі, матері-годувальниці. Дезінфекція посуду.
3. Передстерилізаційне оброблення медичних інструментів. Контроль якості виконання.
4. Стерилізація в повітряному стерилізаторі. Контроль стерильності.
5. Приготування перев'язувального матеріалу, укладання в стерилізаційні коробки. Стерилізація водяною парою під тиском у парових стерилізаторах (автоклавах).
6. Користування стерильною стерилізаційною коробкою.
7. Надягання стерильного халата, шапочки, маски і гумових рукавичок.
8. Підготовка ліжка.
9. Заміна натільної і постільної білизни лежачої пацієнтки.
10. Техніка користування функціональним ліжком.
11. Техніка транспортування і перекладання породіллі, матері-годувальниці.
12. Догляд за шкірою: вмивання лежачих жінок, обтирання.
13. Догляд за статевими органами, промежиною (підмивання, протирання, змазування).
14. Догляд за очима (промивання, очні ванночки).
15. Догляд за вухами, обробка зовнішнього слухового ходу.
16. Догляд за носовими ходами, видалення кірочок.
17. Догляд за порожниною рота (огляд, протирання, чищення зубів, полоскання).
18. Комплексна профілактика пролежнів.
19. Догляд за шкірою в разі наявності пролежнів.
20. Техніка підкладання металевого і гумового суден тяжкохворим.
21. Користування гумовим кругом.
22. Складання приблизного добового меню згідно з рекомендованою дієтою.
23. Техніка вимірювання температури тіла.
24. Графічне та цифрове записування температури тіла.
25. Побудова графіка температурної кривої (тижневого) за заданим типом.
26. Догляд за пацієнтками в гарячці.
27. Підрахунок частоти дихання, записування результатів у температурному листку.
28. Допомога хворій під час кашлю, задишки.
29. Подавання кисню з кисневої подушки, через носові катетери, маски.
30. Долікарська допомога під час кровохаркання, легеневої кровотечі.
31. Визначення пульсу, його характеристика, реєстрація.
32. Вимірювання артеріального тиску, його оцінювання, реєстрація.
33. Долікарська допомога в разі непритомності, колапсу, болю в серці, артеріальної гіпертензії.
34. Надання допомоги під час блювання.
35. Надання першої допомоги при аспірації блювотних мас.
36. Техніка промивання шлунка.
37. Техніка введення газовивідної трубки.

38. Техніка очисної, сифонної клізми.
39. Надання першої допомоги при шлунково-кишковій кровотечі.
40. Катетеризація сечового міхура м'яким катетером.
41. Промивання сечового міхура
42. Визначення добового діурезу, водного балансу.
43. Техніка накладення зігрівальних компресів.
44. Техніка накладання охолоджувальних компресів.
45. Техніка застосування грілки і міхура з льодом.
46. Техніка найпростіших інгаляцій.
47. Техніка кварцування.
48. Робота з листком лікарських призначень.
49. Складання вимоги-накладної на лікарські засоби.
50. Розкладання лікарських засобів у медичній шафі за способом їхнього застосування.
51. Втирання мазі, накладення пластиру, застосування присипок.
52. Закладання мазі за повіки.
53. Техніка користування кишеньковим інгалятором.
54. Техніка збирання стерильного шприца пінцетом.
55. Техніка збирання стерильного інструментарію із крафтпакета та стерилізатора.
56. Техніка набирання лікарських засобів з ампул, флаконів.
57. Техніка внутрішньошкірних ін'єкцій.
58. Проведення проб на чутливість до лікарських засобів.
59. Техніка підшкірних ін'єкцій.
60. Користування інсуліновим шприцом. Розрахунок дози інсуліну.
61. Техніка введення олійних розчинів, обробка інструментарію після ін'єкції.
62. Техніка внутрішньом'язових ін'єкцій.
63. Розведення і розрахунок дози антибіотика.
64. Техніка накладання джгута.
65. Техніка венепункції, внутрішньовенного струминного введення лікарських засобів.
66. Техніка взяття крові з вени для лабораторного дослідження.
67. Монтаж і заповнення системи для внутрішньовенних вливань.
68. Техніка внутрішньовенного краплинного введення лікарських засобів.
69. Техніка взяття мазка із зів'я і носа.
70. Збирання харкотиння для загального і бактеріологічного дослідження.
71. Взяття калу для дослідження: копрологічного, бактеріологічного, на приховану кров, яйця гельмінтів.
72. Підготовка пацієнток і взяття сечі для дослідження за методами Зимницького, Нечипоренка.
73. Дослідження сечі на глюкозу, діастазу, 17-кетостероїди, фенілкетонурію; бактеріологічне дослідження.
74. Підготовка хворої до ультразвукової діагностики (УЗД) органів черевної порожнини.
75. Виписування направлення на лабораторне обстеження.
76. Миття рук, соціальний, гігієнічний, хірургічний рівень.
77. Техніка безпека медичного персоналу при роботі з ВІЛ-інфікованими.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

- асевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручник Н. М. Касевич; за ред. В. І. Литвиненка. – 7-е вид. випр. – К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 424 с.
- авка Л. С. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посіб. / Л.С. Савка, Л. І. Разінкова, О.І. Коцар; за ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. – 4-е вид. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 600 с.

ісовий В.М. Основи медсестринства: підручник / В.М. Лісовий, Л.П. Ольховська, В.А. Капустник. – 3-є вид., переробл. і допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 912 с.

кушерство і гінекологія: у 2 книгах. Книга 1. Акушерство: підручник / В.І. Грищенко, М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін. — 4-е видання. К.: ВСВ «Медицина», 2020. — 424 с.

кушерство і гінекологія : у 2 кн. : підручник. Кн. 2. Гінекологія / В.І. Грищенко. М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін.; за ред. В.І. Грищенка, М.О. Щербини. — 3-є вид., стер. — К.: ВСВ «Медицина», 2020. — 376 с.

кушерство: підручник / [Пирогова В. І., Булашенко О. В., Вдовиченко Ю. П. та ін.; за заг. ред. Пирогової В. І.] - Вінниця: Нова Книга, 2021. – 472 с.

іхачов В. К. Акушерство. Том 1. Базовий курс/В. К. Ліхачов. – Вінниця: Нова Книга, 2021.– 392 с.

Додаткова:

овальова О.М. Догляд за хворими (практика): підручник / О.М. Ковальова, В.М. Лісовий, С.І. Шевченко, Т.В. Фролова та ін.; за ред. О.М. Ковальнової, В.М. Лісового, С.І. Шевченка, Т.В. Фролової. – 4-е вид. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 488 с.

асевич Н.М. Основи медсестринства в модулях: навч. посіб. / Н.М. Касевич. – 3-є вид., випр. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 480 с.

асечко Н.В., Лемке М.О., Мазур П.Є.: Основи сестринської справи: підручник / Тернопіль: «Укрмедкнига», 2013. – 544 с.

асевич Н.М. Сестринська справа: підручник / Н.М. Касевич, І.О. Петряшев, В.В. Сліпченко та ін.; за ред. В.І. Литвиненка, Н.М. Каевич. – 2-е вид. – К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 816 с.

аврилюк О.Ф. Основи медсестринства. Практикум: навч. посібник / О.Ф. Гаврилюк, Л.С. Залюбівська. 2-е вид., випр. – К.: ВСВ «Медицина», 2012.– 352 с.

лінічне акушерство та гінекологія: 4-е видання / Браян А. Магован, Філіп Оуен, Ендрю Томсон

Інформаційні ресурси

1. Аксемедін — Accelerator of Medical Information (Акселератор Медичної Інформації), освітня онлайн-платформа. URL: <https://accemedin.com/>
2. Всесвітня організація охорони здоров'я в Україні. URL: <https://www.who.int/countries/ukr/>
3. Громадська організація «Асоціація акушерів-гінекологів. України». URL: <http://www.aagu.com.ua/>
4. Державний експертний центр МОЗ України. Галузеві стандарти та клінічні настанови. Акушерство і гінекологія. URL: https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/akusherstvo-i-ginekologiya/
5. Міністерство охорони здоров'я України. Трансформація системи. URL: <https://moz.gov.ua/uk/plan-reform>
6. Міністерство охорони здоров'я України. Медичним працівникам. URL: <https://moz.gov.ua/uk/medichnim-pracivnikam>
7. Офіційний сайт Всеукраїнської спілки парамедиків. URL: <https://www.pmggroup.org.ua/>
8. Офіційний сайт міжнародної Асоціації Екстреної медичної техніки і парамедиків. URL: <http://www.iaep.org/>

АКУШЕРСЬКА ПРАКТИКА
зі спеціальності І5 Медсестринство ОПП Акушерська справа

№ з/п	Найменування відділення	Кількість тижнів	Кредити	Кількість днів	Години		
					Загальна кількість	Робота в ЛПЗ	Самостійна робота
1	Жіноча консультація	1	1,5	5	45	30	15
2	Пологове відділення	1	1,5	5	45	30	15
3	Відділення патології вагітних	1	1,5	5	45	30	15
4	Гінекологічне відділення	1	1,5	5	45	30	15
	Усього	4	6	20	180	120	60

1. Жіноча консультація

Здобувачі освіти повинні знати:

- функціональні обов'язки акушерки;
- накази, інструкції, які регламентують роботу жіночої консультації;
- симптоматику захворювань та їх ускладнення;
- обсяг долікарської допомоги при невідкладних станах;
- форми роботи з диспансерними групами та групами ризику;
- правила техніки безпеки.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- під наглядом лікаря виконувати обов'язкові практичні навички, передбачені програмою практики;
- обстежувати вагітних гінекологічних хворих;
- заповнювати медичну документацію;
- визначати строк вагітності, майбутніх пологів та допологової відпустки;
- виписувати рецепти, направлення на клінічні дослідження;
- проводити фізіопсихопрофілактичну підготовку до пологів;
- працювати в маніпуляційних і процедурних кабінетах, стерилізувати медичні інструменти;
- проводити санітарно-освітню роботу;
- брати участь у профоглядах, вести диспансерну групу гінекологічних хворих та хворих з онкопатологією.

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Ведення журналів обліку у жіночій консультації.
2. Заповнення акушерської та гінекологічної картотеки.
3. Заповнення паспортної частини індивідуальної картки вагітної і породілі.
4. Виписування направлення на дослідження крові, сечі, мазків.
5. Заповнення статистичного бланка.
6. Визначення пульсу, його характеристика.
7. Зважування вагітної.
8. Проведення зовнішнього акушерського обстеження (4 прийоми).
9. Вислуховування серцебиття плода.
10. Вимірювання зовнішніх розмірів таза, розрахунок індексу Соловйова.
11. Вимірювання діагональної кон'югати.
12. Вимірювання розмірів площини виходу з малого таза.
13. Вимірювання окружності живота, висоти стояння дна матки, вислуховування серцебиття плода.
14. Огляд шийки матки за допомогою піхвових дзеркал.
15. Зовнішній огляд хворих вагітних.
16. Визначення строку пологів і строку допологової відпустки.
17. Збирання анамнезу у гінекологічних хворих.

18. Оформлення облікової документації.
19. Підготовка до стерилізації, стерилізація матеріалів та інструментів.
20. Проведення бімануального піхвового дослідження, заповнення направлень і взяття мазків на цитологічне дослідження.
21. Заповнення направлень і взяття мазків на гормональне дослідження.
22. Взяття мазків на визначення гонореї.
23. Проведення бактеріологічного посіву на гонорею.
24. Підготовка жінки до ультразвукового дослідження.
25. Графічне записування базальної температури.
26. Проведення провокації перед взяттям мазка на гонорею.
27. Піхвові спринцювання.
28. Піхвові ванночки.
29. Піхвове тампонування.
30. Введення в піхву порошкоподібних лікарських засобів.
31. Виписування лікарських засобів, що застосовуються в гінекологічній практиці, знання їх застосування.

2. Пологове відділення

І. Приймальне відділення

Здобувачі освіти повинні знати:

- функціональні обов'язки акушерки в приймальному відділенні;
- основні принципи санітарно-епідеміологічного режиму пологового будинку;
- накази, інструкції, які регламентують роботу пологового будинку;
- порядок прийому вагітних та роділь;
- симптоматику захворювань та обсяг невідкладної допомоги.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- під наглядом акушерки або лікаря виконувати обов'язкові практичні навички;
- за даними обстеження оцінити стан жінки та за необхідності надати їй допомогу.

ПЕРЕЛІК ОBOB'ЯЗKOBИX ПPAKТИЧНИX HABIЧOK

1. Ведення журналів обліку в пологовому будинку.
2. Зовнішній огляд вагітної та роділь.
3. Антропометрія.
4. Огляд на педикульоз.
5. Огляд горла за допомогою шпателя.
6. Оформлення паспортної частини історії пологів.
7. Вимірювання артеріального тиску у вагітної.
8. Визначення пульсу, його характеристика.
9. Проведення зовнішнього акушерського обстеження (4 прийоми).
10. Вислуховування серцебиття плода.
11. Вимірювання зовнішніх розмірів таза, розрахунок індексу Соловйова.
12. Вимірювання окружності живота, висоти стояння дна матки, вислуховування серцебиття плода.
13. Визначення білка в сечі.

II. Індивідуальні пологові зали

Здобувачі освіти повинні знати:

- функціональні обов'язки акушерки у пологовому залі;
- накази, інструкції, які регламентують роботу у пологовому залі;
- сучасну наркозну та реанімаційну техніку;
- техніку безпеки під час роботи з медичною апаратурою;
- основи фармакотерапії.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- під наглядом акушерки виконувати обов'язкові практичні навички;
- за даними обстеження оцінити стан роділлі та за потреби надати допомогу;
- доглядати за роділлею;
- проводити обстеження;
- знеболювати пологову діяльність, готувати роділлю та все потрібне до пологів;
- надати допомогу в пологах роділлі та новонародженому

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Підготовка роділлі до огляду.
2. Підготовка гінекологічного крісла до роботи.
3. Визначення групи крові та резус належності.
4. Взяття крові на сумісність.
5. Підготовка ліжка-трансформеру.
6. Визначення тривалості переймів і пауз між ними.
7. Вимірювання артеріального тиску у вагітної.
8. Визначення пульсу, його характеристика.
9. Проведення зовнішнього акушерського обстеження (4 прийоми).
10. Вислуховування серцебиття плода.
11. Техніка бімануального дослідження.
12. Знеболювання роділь у першому періоді пологів.
13. Підготовка роділлі до пологів.
14. Підготовка акушерки до приймання пологів.
15. Надання акушерської допомоги під час пологів (на фантомі).
16. Відсмоктування слизу у новонароджених.
17. Профілактика бленореї новонароджених.
18. Антропометрія новонародженого.
19. Одягання новонародженого в пологовій залі.
20. Проведення реанімаційних заходів залежно від стану новонародженого (оцінювання стану за шкалою Апгар).
21. Заповнення браслеток і медальйона для новонародженого.
22. Визначення ознак відокремлення плаценти.
23. Демонстрування зовнішніх прийомів виділення плаценти.
24. Огляд посліду на цілість та наявність додаткових часточок.
25. Визначення крововтрати в послідовому і ранньому післяпологовому періодах.
26. Активне ведення III періоду пологів.
27. Методи зупинення кровотечі в ранньому післяпологовому періоді.
28. Демонстрація на фантомі техніки ручного відокремлення плаценти, обстеження порожнини матки.
29. Підготовка до стимуляції пологової діяльності.
30. Підготовка до приймання пологів та обробки новонародженого.
31. Знеболювання пологів у II періоді (підготовка необхідних засобів, демонстрація проведення).
32. Приймання нормальних пологів.
33. Діагностика неправильних положень плода.
34. Встановлення і приймання пологів при розгинальних передлежаннях (на фантомі).
35. Відтворення на фантомі біомеханізму пологів у випадках загальнорівномірнорозвуженого, плоскоракитичного, простого плоского таза, поперечно звуженого таза.
36. Визначення ознаки Вастена і Цангенмейстера.
37. Демонстрація техніки класичної ручної допомоги при тазовому передлежанні.
38. Демонстрації техніки допомоги за Цов'яновим при чисто сідничному передлежанні.

39. Підготовка до накладання швів на промежину, підготовка жінки, інструментів, шовного та перев'язувального матеріалу до операції.
40. Асистування під час операції з приводу: розсікання шинки матки, акушерських щипців, витягання плода за тазовий кінець, руйнування плода. Інструментального обстеження порожнини матки, зашивання розривів шийки матки, промежини III ступеня.
41. Підготовка до накладання швів на промежину в разі розриву I—II ступенів.

III. Палати спільного перебування матері і дитини

Здобувачі освіти повинні знати:

- функціональні обов'язки акушерки в палати спільного перебування матері і дитини;
- накази та інструкції, які регламентують роботу палат спільного перебування матері і дитини;
- фізіологічні та патологічні процеси, що відбуваються в організмі породіллі;
- основи фармакотерапії;
- як оцінити стан породіллі та в разі потреби надати невідкладну допомогу при ускладненнях нормального післяпологового періоду.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- під наглядом акушерки виконувати обов'язкові практичні навички;
- проводити санітарно-освітню роботу;
- доглядати за породіллею, виконувати призначення лікаря, проводити курацію породіль та виконувати санітарно-освітню роботу серед них, вести документацію.

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Огляд породіль.
2. Вимірювання артеріального тиску.
3. Визначення пульсу, його характеристика.
4. Вимірювання температури тіла, оформлення температурного листка.
5. Зважування породіллі.
6. Туалет породіль.
7. Катетеризація сечового міхура.
8. Проведення очисної клізми.
9. Взяття мазків на ступінь чистоти піхви.
10. Зовнішній масаж матки.
11. Вимірювання висоти стояння дна матки.
12. Підготовка та зняття швів з промежини.
13. Догляд за швами після кесаревого розтину.
14. Профілактика та лікування тріщин сосків.
15. Спостереження за породіллею в палаті інтенсивної терапії після патологічних пологів.
16. Оформлення документації.
17. Проведення санітарно-освітніх бесід на теми: "Гігієна породіллі", "Сучасні методи контрацепції", "Грудне вигодовування".

3. Відділення патології вагітності

Здобувачі освіти повинні знати:

- функціональні обов'язки акушерки у відділенні патології вагітних;
- накази й інструкції, що регламентують роботу відділення патології вагітних;
- симптоматику екстрагенітальних захворювань і ускладнень вагітності та обсяг невідкладної допомоги при них;
- основи фармакотерапії.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- самостійно виконувати обов'язкові практичні навички;
- оцінити стан хворої та в разі потреби надати допомогу;
- проводити санітарно-освітню роботу;
- спостерігати за вагітними з різними захворюваннями та ускладненнями вагітності;
- виконувати призначення лікаря;
- проводити фізіопсихопрофілактичну підготовку до пологів, санітарно-освітню роботу;
- готувати вагітних до планового розродження та пологів.

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Курація вагітних з екстрагенітальними захворюваннями з повним акушерським, загальнотерапевтичним і додатковими методами обстеження.
2. Розгляд історій пологів і розв'язання ситуаційних задач.
3. Курація вагітних з ускладненнями вагітності з повним акушерським, загальнотерапевтичним і додатковими методами обстеження.
4. Складання системи для краплинного внутрішньовенного введення лікарських засобів.
5. Оцінка ступеня зрілості шийки матки.
6. Оцінка загального стану хворої за станом свідомості, гемодинаміки, диханням, за кольором шкіри.
7. Вимірювання годинного, добового, нічного діурезу за допомогою постійного катетера сечового міхура.
8. Визначення середнього артеріального тиску.
9. Проведення кисневої інгаляції, маскового наркозу.
10. Проведення непрямого (закритого) масажу серця в разі клінічної смерті, штучної вентиляції легенів методом "рот до рота" (на фантомі).
11. Надання невідкладної допомоги у разі:
 - передлежання плаценти;
 - передчасного відшарування нормально розташованої плаценти;
 - загрози передчасних пологів;
 - загрози розриву матки;
 - пізніх гестозів;
 - анафілактичного шоку;
 - набряку легенів;
 - гіпо-, гіперглікемічних ком;
 - дістресу плода;
 - гострої судинної недостатності;
 - ниркової коліки.

4. Гінекологічне відділення**Здобувачі освіти повинні знати:**

- функціональні обов'язки акушерки гінекологічного відділення;
- накази, інструкції, що регламентують роботу гінекологічного відділення;
- симптоматику захворювань та методи обстеження гінекологічних хворих;
- основи фармакотерапії та обсяг невідкладної допомоги.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- під наглядом лікаря виконувати обов'язкові практичні навички;
- оцінити стан хворої за результатами обстеження;
- проводити санітарно-освітню роботу.

Здобувачі освіти повинні оглядати, обстежувати гінекологічних хворих, брати участь у наданні допомоги, підготовці до операції, спостерігати за ходом малих та великих

операції, доглядати за хворими у післяопераційній палаті, виконувати призначення лікаря, проводити санітарно-освітню роботу.

ПЕРЕЛІК ОBOB'ЯЗKOBИХ ПPAКТИЧНИХ НАВИЧOK

1. Збирання анамнезу у гінекологічної хворої.
2. Визначення маси тіла.
3. Вимірювання зросту.
4. Вимірювання артеріального тиску.
5. Оформлення облікової документації.
6. Огляд піхви та шийки матки за допомогою піхвових дзеркал.
7. Підготовка до стерилізації, стерилізація матеріалів та інструментарію.
8. Проведення бімануального піхвового дослідження.
9. Заповнення направлень і взяття мазків на визначення ступеня чистоти піхви.
10. Заповнення направлень і взяття мазків на цитологічне дослідження.
11. Заповнення направлень і взяття мазків на гормональне дослідження.
12. Взяття мазків на визначення гонореї.
13. Проведення бактеріального посіву на гонорею.
14. Підготовка жінки та інструментів до додаткових методів дослідження: зондування порожнини матки, роздільного діагностичного вискоблювання порожнини матки, пункції черевної порожнини через задню частину склепіння піхви, біопсії шийки матки, аспіраційної біопсії, метросальпінгографії, гідротубації, кольпоскопії.
15. Підготовка до ультразвукового дослідження.
16. Вимірювання температури тіла, оформлення температурного листа.
17. Вимірювання базальної температури, графічне записування її.
18. Катетеризація сечового міхура.
19. Мікроклізми.
20. Проведення провокації перед взяттям мазка на гонорею.
21. Збирання, зберігання та відправлення матеріалу на гістологічне дослідження.
22. Піхвові спринцювання.
23. Піхвові ванночки.
24. Піхвове тампонування.
25. Введення в піхву порошкоподібних лікарських засобів.
26. Застосування пузира з льодом.
27. Підготовка до операції штучного переривання вагітності, асистування.
28. Підготовка до операції видалення поліпу шийки матки, асистування.
29. Застосування грілки.
30. Застосування зігрівального компресу.
31. Визначення групи крові.
32. Підготовка системи до переливання крові.
33. Підготовка жінки до ургентної гінекологічної операції.
34. Підготовка жінки до планової гінекологічної операції (черевосічення).
35. Підготовка до піхвових операцій.
36. Надання невідкладної допомоги у разі: порушеної позаматкової вагітності, апоплексії яєчника, кровотечі на тлі самовільного аборту, кровотечі на тлі фіброміоми, раку матки, ювенільної кровотечі.
37. Підготовка до введення внутрішньо-маткових протизапліднювальних засобів (спіралі).
38. Виписування лікарських засобів, що застосовуються в гінекологічній практиці, знання їх застосування.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

1. Визначення ознак відокремлення плаценти.
2. Демонстрування зовнішніх прийомів виділення плаценти.

3. Огляд посліду на цілість та наявність додаткових часточок.
4. Визначення кровотрати в послідовному і ранньому післяпологовому періодах.
5. Проведення профілактики кровотечі в третьому періоді пологів.
6. Методи зупинки кровотечі в ранньому післяпологовому періоді.
7. Демонстрація на фантомі техніки відокремлення посліду, ручного обстеження порожнини матки.
8. Підготовка до приймання пологів та оброблення новонародженого.
9. Діагностика неправильних положень плода.
10. Діагностика розгинальних передлежань і відпрацювання біомеханізму на фантомі.
11. Відтворення на фантомі біомеханізму пологів у випадках загальнорівномірнорозвуженого, плоскорухітного, простого плоского таза, поперечнозвуженого.
12. Визначення ознак Вастерна і Цангемейстера.
13. Демонстрація техніки класичної ручної допомоги при тазовому передлежанні.
14. Демонстрація техніки допомоги за Цов'яновим при чистому сідничному передлежанні.
15. Підготовка до накладання швів на промежину.
16. Підготовка вагітної і породіллі до ультразвукової та рентгенологічної діагностики.
17. Ведення журналів обліку у пологовому будинку.
18. Ведення журналів обліку у жіночій консультації.
19. Оформлення документації при виписуванні породіллі з пологового будинку.
20. Заповнення паспортної частини індивідуальної карти вагітної і породіллі (форма 111/о).
21. Оформлення паспортної частини історії пологів.
22. Оформлення паспортної частини історії розвитку новонародженого.
23. Вимірювання артеріального тиску у вагітної.
24. Проведення зовнішнього акушерського обстеження (4 прийоми).
25. Вислуховування серцебиття плода.
26. Вимірювання зовнішніх розмірів таза.
27. Вимірювання діагональної кон'югати, індексу Соловйова.
28. Визначення справжньої кон'югати
29. Вимірювання розмірів площини виходу з малого таза.
30. Вимірювання окружності живота, висоти стояння дна матки, вислуховування серцебиття плода.
31. Огляд шийки матки за допомогою піхвового дзеркала.
32. Техніка бімануального дослідження.
33. Зовнішній огляд хворих вагітних.
34. Визначення строку пологів і строку декретної відпустки.
35. Визначення тривалості переймів і пауз між ними.
36. Якісне визначення білка в сечі.
37. Прийом пологів (на фантомі) при головному передлежанні.
38. Клеймування пупочного залишку.
39. Первинний туалет новонародженого.
40. Тепловий ланцюжок.
41. Профілактика бленореї новонароджених.
42. Антропометрія новонародженого.
43. Заповнення браслеток і медальйона для новонародженого.
44. Підготовка шийки матки та індукція пологів.
45. Підготовка вагітної і роділлі до ультразвукової та рентгенологічної діагностики.
46. Первинна реанімація новонародженим.
47. Складання набору до надання невідкладної допомоги при тяжких формах гестозу.
48. Заповнення партограм.
49. Активне ведення третього періоду пологів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Акушерство і гінекологія: у 2 книгах. Книга 1. Акушерство: підручник / В.І. Грищенко, М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін. — 4-е видання. К.: ВСВ «Медицина», 2020. — 424 с.
2. Акушерство і гінекологія: у 2 кн.: підручник. Кн. 2. Гінекологія / В.І. Грищенко, М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін.; за ред. В.І. Грищенка, М.О. Щербини. — 3-є вид., стер. — К.: ВСВ «Медицина», 2020. — 376 с.
3. Акушерство: підручник / [Пирогова В. І., Булавенко О. В., Вдовиченко Ю. П. та ін.; за заг. ред. Пирогової В. І.] — Вінниця: Нова Книга, 2021. — 472 с.
4. Ліхачов В. К. Акушерство. Том 1. Базовий курс/В. К. Ліхачов. — Вінниця : Нова Книга, 2021.—392 с.
5. Ліхачов В. К. Акушерство. Том 2. Сучасна акушерська практика/В. К. Ліхачов. — Вінниця: Нова Книга, 2022. — 512 с.
6. Ліхачов В. К. Гінекологія: підручник / В. К. Ліхачов. — 2-ге вид., оновл. — Вінниця: Нова Книга, 2021. — 680 с.
7. Назарова І. Б. Фізіологічне акушерство: підручник І. Б. Назарова, В. Б. Самойленко. — 2-е вид.переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 408 с.
8. Степанківська О.В. Гінекологія: підручник / О.В. Степанківська, М.О. Щербина — 4-е вид., випр. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 432 с.

Додаткова

1. Загальна хірургія: підручник для студ. вищих навч. закладів / за ред. проф.: Я. С. Березницького, М. П. Захараша, В. Г. Мішалова, В. О. Шідловського. — 2-ге вид. — Вінниця: Нова Книга, 2020. — 344 с.: іл.
2. Клінічне акушерство та гінекологія: 4-е видання / Браян А. Магован, Філіп Оуен, Ендрю Томсон.
3. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога: підручник / І.С. Зозуля, А.О. Волосовець, О.Г. Шеке́ра та ін.; за ред. І.С. Зозулі, А.О. Волосовця. — 5-е вид., переробл. і до-повн. — К.: ВСВ «Медицина», 2023. — 560 с.
4. Орлик В.В. Трансфузійна медицина: підручник / В.В. Орлик. — К.: ВСВ «Медицина», 2023. — 424 с.
5. Сміт, Роджер П. Акушерство та гінекологія за Неттером: пер. 4-го вид. / Роджер П. Сміт; наук. ред. пер. Микола Щербина. — К.: ВСВ «Медицина», 2024.

Інформаційні ресурси

1. Аксемедін — Accelerator of Medical Information (Акселератор Медичної Інформації), освітня онлайн-платформа. URL: <https://accemedin.com/>
2. Всесвітня організація охорони здоров'я в Україні. URL: <https://www.who.int/countries/ukr/>
3. Громадська організація «Асоціація акушерів-гінекологів. України». URL: <http://www.aagu.com.ua/>
4. Державний експертний центр МОЗ України. Галузеві стандарти та клінічні настанови. Акушерство і гінекологія. URL: https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/akusherstvo-i-ginekologiya/
5. Міністерство охорони здоров'я України. Трансформація системи. URL: <https://moz.gov.ua/uk/plan-reform>
6. Міністерство охорони здоров'я України. Медичним працівникам. URL: <https://moz.gov.ua/uk/medichnim-pracivnikam>
7. Офіційний сайт Всеукраїнської спілки парамедиків. URL: <https://www.pmggroup.org.ua/>
8. Офіційний сайт міжнародної Асоціації Екстреної медичної техніки і парамедиків. URL: <http://www.iaep.org/>

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА
зі спеціальності І5 Медсестринство ОПП Акушерська справа
Розподіл часу на практиці

№ з/п	Найменування відділення	Кількість тижнів	Кредити	Кількість днів	Години		
					Загальна кількість	Робота в ЗОЗ	Самостійна робота
1	Жіноча консультація	1	1,5	5	45	30	15
2	Пологове відділення	3	4,5	15	135	90	45
3	Відділення патології вагітних	2	3	10	90	60	30
4	Гінекологічне відділення	3	4,5	15	135	90	45
5	АЗПСМ (ФАП, оглядовий кабінет)	1	1,5	5	45	30	15
	Усього	10	15	50	450	300	150

1. Жіноча консультація

Здобувачі освіти повинні знати:

- функціональні обов'язки акушерки;
- накази, інструкції, які регламентують роботу жіночої консультації;
- симптоматику захворювань та їх ускладнення;
- обсяг долікарської допомоги при невідкладних станах;
- форми роботи з диспансерними групами та групами ризику;
- правила техніки безпеки.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- під наглядом лікаря виконувати обов'язкові практичні навички, передбачені програмою практики;
- обстежувати вагітних та гінекологічних хворих;
- заповнювати медичну документацію;
- визначати строк вагітності, майбутніх пологів та допологової відпустки;
- виписувати рецепти, направлення на клінічні дослідження, проводити фізіопсихопрофілактичну підготовку до пологів;
- працювати у маніпуляційних і процедурних кабінетах, стерилізувати інструменти;
- проводити санітарно-освітню роботу;
- брати участь у профоглядах, вести диспансерну групу гінекологічних хворих та хворих з онкопатологією.

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Ведення журналів обліку жіночої консультації.
2. Заповнення акушерської та гінекологічної картотеки.
3. Заповнення паспортної частини індивідуальної карти вагітної і породіллі (ФАПу).
4. Виписування направлень на дослідження крові, сечі, мазків.
5. Заповнення статистичного бланка.
6. Вимірювання артеріального тиску у вагітної.
7. Визначення пульсу, його характеристика.
8. Зважування вагітної.
9. Проведення зовнішнього акушерського обстеження (4 прийоми).
10. Вислуховування серцебиття плода.
11. Вимірювання зовнішніх розмірів таза
12. Вимірювання діагональної кон'югати, розрахунок індексу Соловйова.
13. Вимірювання розмірів площини виходу з малого таза.
14. Визначення справжньої кон'югати.
15. Вимірювання окружності живота, висоти стояння дна матки, вислуховування серцебиття плода.

16. Огляд шийки матки за допомогою піхвових дзеркал.
17. Техніка бімануального дослідження.
18. Зовнішній огляд хворих вагітних.
19. Визначення строку пологів і строку допологової відпустки.
20. Збирання анамнезу у гінекологічних хворих.
21. Оформлення облікової документації.
22. Підготовка до стерилізації, стерилізація матеріалів та інструментарію.
23. Заповнення направлень і взяття мазків на цитологічне дослідження.
24. Заповнення направлень і взяття мазків на гормональне дослідження.
25. Взяття мазків на визначення гонореї.
26. Проведення бактеріологічного посіву на гонорею.
27. Підготовка жінки до ультразвукового дослідження.
28. Графічне записування базальної температури.
29. Проведення провокації перед взяттям мазка на гонорею.
30. Піхвові спринцювання.
31. Піхвові ванночки.
32. Піхвове тампонування.
33. Введення в піхву порошкоподібних лікарських засобів.
34. Виписування лікарських засобів, що застосовуються в гінекологічній практиці, знання їх застосування.

2. Пологове відділення

І. Приймальне відділення

Здобувачі освіти повинні знати:

- функціональні обов'язки акушерки в приймальному відділенні;
- основні принципи санітарно-епідеміологічного режиму пологового будинку;
- накази, інструкції, що регламентують роботу пологового будинку;
- порядок прийому вагітних та роділь;
- симптоматику захворювань та обсяг невідкладної долікарської допомоги.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- під наглядом акушерки або лікаря виконувати обов'язкові практичні навички;
- за даними обстеження оцінити стан жінки та при необхідності надати допомогу;
- студенти повинні приймати вагітних та роділь, проводити обстеження, оформляти відповідну документацію.

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Ведення журналів обліку в пологовому будинку.
2. Зовнішній огляд вагітної та роділь.
3. Антропометрія.
4. Огляд на педикульоз.
5. Огляд горла за допомогою шпателя.
6. Оформлення паспортної частини історії пологів.
7. Вимірювання артеріального тиску у вагітної.
8. Визначення пульсу, його характеристика.
9. Проведення зовнішнього акушерського обстеження (4 прийоми)
10. Вислуховування серцебиття плода.
11. Вимірювання зовнішніх розмірів таза, розрахунок індексу Соловйова, та справжньої кон'югати
12. Вимірювання окружності живота. Висоти стояння дна матки, вислуховування серцебиття плода.
13. Зовнішній огляд хворих вагітних.
14. Якісне визначення білка в сечі.

II. Індивідуальні пологові зали

Здобувачі освіти повинні знати:

- функціональні обов'язки акушерки у індивідуальному пологовому залі;
- накази, інструкції, які регламентують роботу індивідуального пологового залу;
- сучасну наркозну та реанімаційну техніку;
- техніку безпеки під час роботи з медичною апаратурою;
- основи фармакотерапії.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- під наглядом акушерки виконувати обов'язкові практичні навички;
- за даними обстеження оцінити стан роділлі та при необхідності надати допомогу.
- доглядати за роділлею, проводити обстеження, знеболювати пологову діяльність, готувати роділлю та все необхідне до пологів, надати допомогу в пологах роділлі та новонародженому.

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Підготовка вагітної до огляду.
2. Підготовка гінекологічного крісла.
3. Визначення групи крові та резус-належності.
4. Виття крові на сумісність.
5. Підготовка ліжка-трансформер.
6. Визначення тривалості переймів і пауз між ними.
7. Вимірювання артеріального тиску у вагітної.
8. Визначення пульсу, його характеристика.
9. Проведення зовнішнього акушерського обстеження (4 прийоми).
10. Вислуховування серцебиття плода.
11. Техніка бімануального дослідження.
12. Знеболювання роділь у першому періоді.
13. Підготовка роділлі до пологів.
14. Підготовка акушерки до приймання пологів.
15. Надання акушерської допомоги під час пологів (на фантомі).
16. Переріз пуповини.
17. Клеймування пупочного залишку.
18. Профілактика бленореї новонароджених.
19. Антропометрія новонародженого.
20. Одягання новонародженого в пологовій залі.
21. Оцінювання стану новонародженого за шкалою Апгар.
22. Первинна реанімаційна допомога новонародженим.
23. Заповнення браслеток і медальйона для новонародженого.
24. Визначення ознак відокремлення плаценти.
25. Демонстрування зовнішніх прийомів виділення плаценти.
26. Огляд посліду на цілість та наявність додаткових часточок.
27. Визначення крововтрати в послідовому і ранньому післяпологовому періодах.
28. Проведення профілактики кровотечі в III періоді пологів.
29. Методи зупинення кровотечі в ранньому післяпологовому періоді.
30. Демонстрація на фантомі техніки ручного обстеження порожнини матки, відокремлення плаценти.
31. Підготовка до стимуляції пологової діяльності.
32. Підготовка до приймання пологів та обробки новонародженого.
33. Знеболювання пологів у II періоді.
34. Приймання нормальних пологів.
35. Діагностика неправильних положень плода.
36. Встановлення і приймання пологів при розгинальних передлежаннях.

37. Відтворення на фантомі біомеханізму пологів у випадках загальнорівномірнорозвуженого, плоскоракітичного, простого плоского таза, поперечнозвуженого таза.
38. Визначення ознаки Вастена і Цангеймейстера.
39. Демонстрація техніки класичної ручної допомоги при тазовому передлежанні.
40. Демонстрації техніки допомоги за Цов'яновим при чисто сідничному передлежанні.
41. Підготовка до накладання швів на промежину, підготовка жінки, інструментів, шовного та перев'язувального матеріалу до операції.
42. Асистування під час операції з приводу: розсікання шийки матки, накладення акушерських щипців, витягання плода за тазовий кінець, руйнування плода, інструментального обстеження порожнини матки, зашивання розривів шийки матки, промежини III ступеня, переривання вагітності, позаматкової вагітності, істміко-цервікальної недостатності.
43. Підготовка до накладання швів на промежину у разі розриву I—II ступенів.
44. Спостереження за вагітною і роділлем в палаті інтенсивної терапії з патологічною вагітністю і після патологічних пологів (гестози, оперативні втручання, кровотечі).
45. Підготовка вагітної і роділлі до ультразвукової та рентгенологічної діагностики.
46. 10 кроків теплового ланцюжка.
47. Зважування, вимірювання температури тіла, туалет новонародженого.

III. Палати спільного перебування матері та дитини

Здобувачі освіти повинні знати:

- фізіологічні та патологічні процеси, що відбуваються в організмі породіллі;
- основи фармакотерапії;
- оцінити стан породіллі та в разі потреби надати невідкладну допомогу при ускладненнях нормального післяпологового періоду.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- під наглядом акушерки виконувати обов'язкові практичні навички;
- проводити санітарно-освітню роботу;
- доглядати за породіллем, виконувати призначення лікаря;
- проводити курацію породіль та виконувати санітарно-освітню роботу серед них, вести документацію.

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Огляд породіль.
2. Вимірювання артеріального тиску.
3. Визначення пульсу, його характеристика.
4. Вимірювання температури тіла, оформлення температурного листка.
5. Зважування породіллі.
6. Туалет породіль.
7. Катетеризація сечового міхура.
8. Проведення очисної клізми.
9. Взяття мазків на ступінь чистоти піхви.
10. Зовнішній масаж матки.
11. Вимірювання висоти стояння дна матки.
12. Підготовка та зняття швів з промежини.
13. Догляд за швами після кесаревого розтину.
14. Профілактика та лікування тріщин сосків.
15. Спостереження за породіллем в палаті інтенсивної терапії після патологічних пологів.
16. Оформлення документації.
17. Проведення санітарно-освітніх бесід на теми "Гігієна породіллі", "Сучасні методи контрацепції", "Грудне вигодування".

18. Контрольне зважування.
19. Догляд за шкірою, очима, носом новонародженого, пупковим залишком.
20. Дотримання санітарно-епідемічного режиму.
21. Вакцинація новонароджених.

IV. Індивідуальні палати для породіль з гострими інфекційними захворюваннями

Здобувачі освіти повинні знати:

- функціональні обов'язки акушерки індивідуальної палати для породіль з гострими інфекційними хворобами;
- накази та інструкції, що регламентують роботу індивідуальних палат для породіль з гострими інфекційними хворобами;
- можливі ускладнення після пологів;
- особливості та режим роботи обсерваційного відділення;
- основи фармакотерапії;
- обсяг невідкладної допомоги.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- під наглядом акушерки виконувати обов'язкові практичні навички;
- проводити санітарно-освітню роботу;
- доглядати за породіллями з різними ускладненнями та захворюваннями;
- виконувати призначення лікаря.

ПЕРЕЛІК ОBOB'ЯЗKOBИХ ПPAКТИЧНИХ НАВИЧOK

1. Огляд породіль.
2. Вимірювання артеріального тиску.
3. Вимірювання температури тіла, оформлення температурного листка.
4. Зважування породіллі.
5. Туалет породіль.
6. Катетеризація сечового міхура.
7. Проведення очисної клізми.
8. Взяття мазків на ступінь чистоти піхви.
9. Зовнішній масаж матки.
10. Вимірювання висоти стояння дна матки.
11. Підготовка та зняття швів із промежини.
12. Догляд за швами після кесаревого розтину.
13. Контрольне зважування.
14. Профілактика та лікування тріщин сосків.
15. Спостереження за породіллем в палаті інтенсивної терапії після патологічних пологів.
16. Оформлення документації.
17. Проведення санітарно-освітніх бесід на теми: "Гігієна породіллі", "Сучасні методи контрацепції".
18. Ведення хворих породіль з септичними захворюваннями I—II етапів розповсюдження інфекції.
19. Догляд за шкірою, очима, носом, пупковим залишком новонародженого.
20. Дотримання санітарно-епідемічного режиму.
21. Вакцинація новонароджених.

2. Відділення патології вагітності

Здобувачі освіти повинні знати:

- функціональні обов'язки акушерки у відділенні патології вагітних;
- накази та інструкції, які регламентують роботу відділення патології вагітних;
- симптоматику екстрагенітальних захворювань і ускладнень, вагітності та обсяг

- невідкладної допомоги при них;
- основи фармакотерапії.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- самостійно виконувати обов'язкові практичні навички;
- оцінити стан хворої та в разі потреби надати допомогу;
- проводити санітарно-освітню роботу;
- спостерігати за вагітними з різними захворюваннями та з ускладненнями вагітності;
- виконувати призначення лікаря, проводити фізіопсихопрофілактичну підготовку до пологів, санітарно-освітню роботу;
- готувати вагітних по планового розродження та пологів.

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Курація вагітних з екстрагенітальними захворюваннями з повним акушерським загально-терапевтичним і додатковими методами обстеження.
2. Розгляд історії пологів і розв'язання ситуаційних задач.
3. Курація вагітних з ускладненнями вагітності з повним акушерським, загально-терапевтичним і додатковими методами обстеження.
4. Складання системи для краплинного внутрішньовенного введення лікарських засобів.
5. Оцінювання ступеня зрілості шийки матки.
6. Оцінювання загального стану хворої за станом свідомості, гемодинаміки, диханням, за кольором шкіри.
7. Вимірювання годинного, добового, нічного діурезу за допомогою постійного катетера сечового міхура.
8. Визначення середнього артеріального тиску.
9. Проведення кисневої інгаляції, маскового наркозу.
10. Проведення непрямого (закритого) масажу серця в разі клінічної смерті, штучної вентиляції легенів методом "рот до рота" на фантомі.
11. Надання невідкладної допомоги в разі:
 - передлежання плаценти;
 - передчасного відшарування нормально розташованої плаценти;
 - загрози передчасних пологів;
 - загрози розриву матки;
 - пізніх гестозів;
 - анафілактичного шоку;
 - набряку легенів;
 - гіпо-, гіперглікемічних ком;
 - дистресу плода;
 - гострої судинної недостатності.
 - ниркової коліки.

3. Гінекологічне відділення

Здобувачі освіти повинні знати:

- функціональні обов'язки акушерки гінекологічного відділення;
- накази та інструкції, що регламентують роботу гінекологічного, відділення;
- симптоматику захворювань та методи обстеження гінекологічних хворих;
- основи фармакотерапії та обсяг невідкладної допомоги.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- під наглядом лікаря виконувати обов'язкові практичні навички;
 - оцінити стан хворої за результатами та вразі потреби надати невідкладну допомогу;
 - проводити санітарно-освітню роботу.
- Здобувачі освіти повинні оглядати, обстежувати гінекологічних хворих, брати участь

у наданні допомоги, підготовці до операції, спостерігати за ходом малих та великих операцій, доглядати за хворими у післяопераційній палаті, виконувати призначення лікаря, проводити санітарно-освітню роботу.

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Збирання анамнезу у гінекологічної хворої.
2. Визначення маси тіла.
3. Вимірювання зросту.
4. Вимірювання артеріального тиску.
5. Оформлення облікової документації.
6. Огляд піхви та шийки матки за допомогою піхвових дзеркал.
7. Підготовка до стерилізації. Стерилізація матеріалів та інструментарію.
8. Проведення бімануального піхвового дослідження.
9. Заповнення направлень і взяття мазків на визначення ступеня чистоти піхви.
10. Заповнення направлень і взяття мазків на цитологічне дослідження.
11. Заповнення направлень і взяття мазків на гормональне дослідження.
12. Взяття мазків на визначення гонореї.
13. Проведення бактеріального посіву на гонорею.
14. Підготовка жінки та інструментів до додаткових методів дослідження: зондування порожнини матки, роздільного діагностичного вискоблювання порожнини матки, пункції черевної порожнини через задню частину склепіння піхви, біопсії шийки матки, аспіраційної біопсії, метросальпінгографії, гідротубації, кольпоскопії.
15. Підготовка ультразвукового дослідження.
16. Вимірювання температури тіла, оформлення температурного листа.
17. Вимірювання базальної температури, графічне записування її.
18. Катетеризація сечового міхура.
19. Мікроклізми.
20. Проведення провокації перед взяттям мазка на гонорею.
21. Збирання, зберігання та відправлення матеріалу на гістологічне дослідження.
22. Піхвові спринцювання.
23. Піхвові ванночки.
24. Піхвове тампонування.
25. Введення в піхву порошкоподібних лікарських засобів.
26. Застосування пузиря з льодом.
27. Підготовка до операції штучного переривання вагітності, асистування.
28. Підготовка до операції видалення поліпу шийки матки, асистування.
29. Застосування грілки.
30. Застосування зігрівального компресу.
31. Визначення групи крові.
32. Підготовка системи до переливання крові.
33. Підготовка жінки до ургентної гінекологічної операції.
34. Підготовка жінки до планової гінекологічної операції (череве січення).
35. Підготовка жінки до піхвових операцій.
36. Надання невідкладної допомоги в разі: порушеної позаматкової вагітності, апоплексії яєчника, кровотечі на тлі самовільного аборту, кровотечі на тлі фіброміоми, раку матки, ювенільної кровотечі.
37. Підготовка до введення внутрішньо-маткових протизапліднювальних засобів (спіралі).
38. Виписування лікарських засобів, що застосовуються в гінекологічній практиці, знання їх застосування.

4. Амбулаторія загальної практики сімейна медицина (Фельдшерсько-акушерський пункт) (оглядовий кабінет)

Здобувачі освіти повинні знати:

- функціональні обов'язки акушерки ФАПУ;
- накази та інструкції, що регламентують роботу акушерки ФАПУ;
- організацію акушерсько-гінекологічної допомоги;
- методи профілактики ускладнень вагітності, дитячих інфекційних захворювань, календар профілактичних щеплень;
- обсяг невідкладної допомоги при термінальних станах;
- основи фармакотерапії, правила зберігання та обліку лікувальних засобів;
- правила техніки безпеки під час роботи з медичним обладнанням.

Здобувачі освіти повинні вміти

- проводити самостійний прийом хворих, вагітних породіль, новонароджених, дітей;
- володіти всіма методами об'єктивного обстеження вагітної, дитини першого року життя та гінекологічної хворої;
- оцінити стан вагітної, роділлі, породіллі, новонародженого, дитини першого року життя та гінекологічної хворої;
- надати невідкладну допомогу при екстремальних станах;
- вести документацію.
- проводити лікувально-профілактичну та санітарно-освітню роботу;
- протиепідемічні заходи в осередку інфекції;
- виконувати призначення лікаря, вести допологовий та післяпологовий патронаж;
- спостерігати за дітьми першого року життя, своєчасно направляти на госпіталізацію, вести необхідну документацій.

ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Прийом та обстеження хворих жінок, вагітних, породіль та дітей першого року життя.
2. Ведення необхідної документації.
3. Допологовий та післяпологовий патронаж вагітних, породіль та новонароджених.
4. Проведення санітарно-освітньої роботи.
5. Проведений протиепідемічних заходів у вогнищі інфекції.
6. Робота з диспансерною групою.
7. Огляд грудних залоз.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

1. Проведення повного, часткового і спеціального (протипедикульозного) санітарного оброблення пацієнтки.
2. Дезінфекція предметів догляду, особистої гігієни вагітної, породіллі, матері-годувальниці. Дезінфекція посуду.
3. Стерилізація в повітряному стерилізаторі. Контроль стерильності.
4. Підготування перев'язувального матеріалу, укладання в стерилізаційні коробки. Стерилізація водяною парою під тиском у парових стерилізаторах.
5. Підготовка ліжка пацієнтки. Проведення туалету.
6. Техніка транспортування і перекладання породіллі, матері-годувальниці.
7. Догляд за статевими органами і промежиною.
8. Догляд за порожниною рота: полоскання, зрошення, чищення зубів.
9. Складання порційної вимоги.
10. Робота акушерки з листком лікарських призначень.
11. Закладання мазі за повіки.
12. Користування інсуліновим шприцом. Розрахунок дози інсуліну.
13. Розведення та розрахунок дози антибіотиків.
14. Монтаж і заповнення системи для внутрішньовенних вливань.

15. Техніка внутрішньовенного краплинного введення лікарських засобів.
16. Графічна реєстрація показників температури тіла в температурному листку.
17. Техніка застосування грілки і міхура з льодом.
18. Подання кисню з кисневої подушки та через носові катетери.
19. Дослідження артеріального пульсу, його характеристики, графічна і цифрова реєстрація в температурному листку.
20. Вимірювання артеріального тиску, його оцінювання, реєстрація результатів вимірювання.
21. Катетеризація сечового міхура м'яким катетером.
22. Визначення добового діурезу і водного балансу.
23. Підготовка пацієнтів і збирання сечі для лабораторних досліджень (за методами Зимницького, Нечипоренка, для бактеріологічного дослідження).
24. Виписування направлень на лабораторні дослідження.
25. Миття рук, соціальний, гігієнічний, хірургічний рівень.
26. Техніка безпека медичного персоналу при роботі з ВІЛ-інфікованими.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Акушерство і гінекологія: у 2 книгах. Книга 1. Акушерство: підручник / В.І. Грищенко, М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін. — 4-е видання. К.: ВСВ «Медицина», 2020. — 424 с.
2. Акушерство і гінекологія: у 2 кн.: підручник. Кн. 2. Гінекологія / В.І. Грищенко, М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін.; за ред. В.І. Грищенка, М.О. Щербини. — 3-є вид., стер. — К.: ВСВ «Медицина», 2020. — 376 с.
3. Акушерство: підручник / [Пирогова В. І., Булаченко О. В., Вдовиченко Ю. П. та ін. ; за заг. ред. Пирогової В. І.] — Вінниця: Нова Книга, 2021. — 472 с.
4. Ліхачов В. К. Акушерство. Том 1. Базовий курс/В. К. Ліхачов. — Вінниця : Нова Книга, 2021. — 392 с.
5. Ліхачов В. К. Акушерство. Том 2. Сучасна акушерська практика/В. К. Ліхачов. — Вінниця: Нова Книга, 2022. — 512 с.
6. Ліхачов В. К. Гінекологія : підручник / В. К. Ліхачов. — 2-ге вид., оновл. — Вінниця: Нова Книга, 2021. — 680 с.
7. Назарова І. Б. Фізіологічне акушерство: підручник І. Б. Назарова, В. Б. Самойленко.- 2-е вид.переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 408 с.
8. Степанківська О.В. Гінекологія : підручник / О.В. Степанківська, М.О. Щербина — 4-е вид., випр. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 432 с.

Додаткова

1. Загальна хірургія: підручник для студ. вищих навч. закладів / за ред. проф.: Я. С. Березницького, М. П. Захараша, В. Г. Мішалова, В. О. Шидловського. — 2-ге вид. — Вінниця: Нова Книга, 2020. — 344 с.: іл.
2. Клінічне акушерство та гінекологія: 4-е видання / Браян А. Магован, Філіп Оуен, Ендрю Томсон.
3. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога: підручник / І.С. Зозуля, А.О. Волосовець, О.Г. Шекера та ін.; за ред. І.С. Зозулі, А.О. Волосовця. — 5-е вид., переробл. і до-повн. — К.: ВСВ «Медицина», 2023. — 560 с.
4. Орлик В.В. Трансфузійна медицина: підручник / В.В. Орлик. — К.: ВСВ "Медицина", 2023. — 424 с.
5. Сміт, Роджер П. Акушерство та гінекологія за Неттером: пер. 4-го вид. / Роджер П. Сміт ; наук. ред. пер. Микола Щербина. — К.: ВСВ «Медицина», 2024.

Інформаційні ресурси

9. Аксемедін — Accelerator of Medical Information (Акселератор Медичної Інформації), освітня онлайн-платформа. URL: <https://accemedin.com/>

10. Всесвітня організація охорони здоров'я в Україні. URL: <https://www.who.int/countries/ukr/>
11. Громадська організація «Асоціація акушерів-гінекологів. України». URL: <http://www.aagu.com.ua/>
12. Державний експертний центр МОЗ України. Галузеві стандарти та клінічні настанови. Акушерство і гінекологія. URL: https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/akusherstvo-i-ginekologiya/
13. Міністерство охорони здоров'я України. Трансформація системи. URL: <https://moz.gov.ua/uk/plan-reform>
14. Міністерство охорони здоров'я України. Медичним працівникам. URL: <https://moz.gov.ua/uk/medichnim-pracivnikam>
15. Офіційний сайт Всеукраїнської спілки парамедиків. URL: <https://www.pmgroupp.org.ua/>
16. Офіційний сайт міжнародної Асоціації Екстреної медичної техніки і парамедиків. URL: <http://www.iaep.org/>